

Un tendre silenci de Nadal

En aquest article es reflexiona sobre el valor del silenci:

Advent és el temps de l'espera humil del Salvador i de la joia plena pel seu naixement.

05/12/2019

"El Fill de Déu, en la seva encarnació, ens va invitar a la revolució de la tendresa" [1]: el Papa Francesc mostra que, en el misteri de Crist, els signes palesen la tendresa de Déu. I sant Ignasi d'Antioquia diu que el Senyor és conegut en el seu silenci.

El temps de Nadal és anunciat per un Advent on la moderació i el silenci relatiu dels instruments musicals en la litúrgia són signes de l'espera humil del Salvador, de l'alegria plena del seu naixement [2].

El Verb es fa carn i el contemplem nen: "*infans*", en llatí, cosa que significa literalment "que no parla". La Paraula no sap parlar. El silenci de Déu convida a la contemplació, a l'admiració, a l'adoració. El Verb s'ha abreujat, diuen els Pares de l'Església: el Fill de Déu s'ha fet petit perquè la Paraula sigui al nostre abast, signe silenciós i tendre que demana amor.

La litúrgia estén aquest silenci a la natura sencera. "*Mentre un silenci tranquil embolcallava l'univers i la nit era al bell mig de la seva cursa*", diu el llibre de la Saviesa, va baixar a la terra "*des del cel com un guerrer implacable*" (Sb 18, 14-15). L'aplicació

d'aquest text al naixement de Jesús es remunta probablement al judeocristianisme, és a dir, als primers temps de l'Església [3].

El rés de l'Àngelus vespertí va néixer de la creença que en aquella hora, quan cau el silenci de la nit, la Mare de Déu va rebre la salutació angèlica. A poc a poc, es va estendre la pràctica de recitar aquesta oració al migdia, demanant aleshores, al segle XV, per la pau de l'Església [4].

Maria, i Josep, el silenciós, tornaran a Natzaret: trenta anys de silenci i obscuritat de Jesús, li agradava recalcar a sant Josepmaria [5].

Vindrà la vida pública, i fins i tot un dia Crist callarà davant Herodes "amb un diví silenci" [6]. Isaïes havia profetitzat: "En el silenci i en l'esperança raurà la vostra fortalesa"; sant Josepmaria ho aplicava també a l'adversitat: "Callar i confiar" [7]; ja que, com deia Benet XVI, "les

circumstàncies adverses són misteriosament «abraçades» per la tendresa de Déu" [8]. En paraules de Francesc, "**a poc a poc cal permetre que l'alegria de la fe comenci a despertar-se, com una secreta però ferma confiança, fins i tot enmig de les pitjors angoixes[...]És bo d'esperar en silenci la salvació del Senyor» (*Lm* 3,17.21-23.26)" [9].**

Un poeta francès diu que els pensaments són ocells que canten només quan són en l'arbre del silenci. El cristià pensa i diu: "**Dies de silenci i de gràcia intensa... Oració cara a cara amb Déu...**" [10]

En la ploma de sant Josepmaria, la paraula "silenci" és freqüentment usada amb els adjectius ***fecund, alegre, amable*** [11]. La tasca silenciosa és eloqüent, l'esforç silenciós dóna fruits [12]...

El silenci respira pau, humilitat, descans, serenitat, i fins i tot eficàcia;

permet el recolliment. Elies va escoltar Déu en "un murmurí de brisa suau", literalment en "la veu d'un fi silenci" (1R 19,12), que expressava la intimitat d'una conversa [13].

Cal un temps de "***silenci interior***", constata sant Josepmaria [14]. Com diu la beata Teresa de Calcuta, "Déu parla en el silenci del cor. [...] El fruit d'aquest silenci és l'oració. El fruit de l'oració és la fe. El fruit de la fe és l'amor. El fruit de l'amor és el servei. I el fruit del servei és la pau. Perquè la pau prové de qui sembla l'amor transformant-lo en acció" [15].

Dóna pau crear un cert silenci en la feina, en la família i en la societat. Segons una bella tradició cristiana, hom tendeix al silenci quan comença la tarda, en memòria de la passió del Senyor, i el guarda durant la nit, per descansar en Ell. Després de la mort a la creu vindrà el silenci del

sepulcre, fins a la glòria de la resurrecció. El gran silenci dels cartoixans i de tants religiosos acompanya i sosté la pregària de tota l'Església.

El silenci porta a ser atent amb els altres i reforça la fraternitat.

L'Evangelí demana, com recorda el Papa Francesc, "**un exercici perenne d'empatia, d'escolta del sofriment i de l'esperança de l'altre**" [16]. La tendresa de Déu fa el nostre cor sensible, proper. Ens obre als altres i descobrim, en paraules de sant Josepmaria, "***persones que necessiten ajuda, caritat i afecte***" [17]. En un temps on sembla que hem d'omplir tot el nostre dia d'iniciatives, d'activitats, de soroll, és bo fer silenci al voltant i dins de nosaltres per poder escoltar la veu de Déu i la del proïsme.

Cada Advent evoca l'espera joiosa de la segona vinguda del Senyor. Quan

s'obre el setè segell de l'Apocalipsi, es fa un silenci en el cel (Ap 8, 1) que ens prepara al misteri trinitari. Calla el cel perquè prega, en humil espera la manifestació de Déu. Com diu el Pseudo-Dionís, venerem en respectuós silenci l'inefable de Déu: adorem [18].

El Concili Vaticà II recomana en la santa litúrgia el "silenci sagrat" davant Déu [19]. Així, durant la celebració eucarística, assenyala Francesc, **"els cors dels creients fan silenci i el deixen parlar a Ell"** [20]. El prelat de l'Opus Dei recorda com els temps de silenci conviden a l'assemblea reunida en la caritat a "escoltar els suggeriments íntims" de l'Esperit Sant [21].

La tendresa de Déu es manifesta en els signes... Segons una bella expressió dels Pares, aprenguem a llegir aquestes «maneres de ser» de Déu, que se'ns revela en Jesucrist.

Acompanyem el silenci de Maria i Josep. "Era el caient de la tarda, amb un silenci dens... Vas sentir molt viva la presència de Déu... I, amb aquella realitat, quina pau!" [22].

Guillaume Derville

[1] Francesc, *Exhortació apostòlica Evangelii gaudium*, 24 de novembre de 2013, 88.

[2] Cf. Ordenació general del Missal Romà, 313.

[3] Cf. Jean Daniélou, *Théologie du judéo-christianisme. Histoire des doctrines chrétiennes avant Nicée*, 1, Desclée-Cerf, Paris 19912, p. 276.

[4] Cf. Mario Righetti, *Historia de la liturgia I*, Biblioteca d'Autors Cristians, Madrid 1955, pàg. 206-207.

[5] Cf. Sant Josepmaria, *Solc*, 485; *És Crist que passa*, 38; Amics de Déu, 281, 284.

[6] Sant Josepmaria, *És Crist que passa*, 72; cf. *Solc*, 485; cf. *Via Crucis*, 1, 4. Cf. *Mt* 26, 62.

[7] Sant Josepmaria, *Forja*, 799. Cf. *Is* 30, 15.

[8] Benet XVI, *Exhortació apostòlica Verbum Domini*, 30 setembre de 2010, 106.

[9] Francesc, *Exhortació apostòlica Evangelii gaudium*, 6.

[10] Sant Josepmaria, *Solc*, 179.

[11] Cf. Sant Josepmaria, *Camí*, 447, 645, 672.

[12] Cf. Sant Josepmaria, *Solc* 300, 530.

[13] En hebreu, és la fórmula enigmàtica: "QOL demama daqqa",

que Francesc glossa en la seva homilia a Santa Marta, cf.

L'Osservatore Romano, 13 desembre de 2013, pàg. 8.

[14] Sant Josepmaria, *Solc*, 670.

[15] Beata Teresa de Calcuta, Entrevista concedida el 1987 al periodista R. Farina, i publicada en el seminari italià *Il Sabato*, cit. en J.L. Illanes, *Tractat de Teologia espiritual*, EUNSA, Pamplona 2007, pàg. 394-395.

[16] Francesc, *Missatge per a la celebració de la XLVII Jornada Mundial de la Pau* (1 de gener de 2014) 8 de desembre de 2013, 10.

[17] Sant Josepmaria, *Converses*, 96.

[18] Cf. Pseudo-Dionís, *De divinis nominibus*, c. I, n. 11, cit. en Fernando Ocáriz, *Sobre Déu, l'Església i el món*, Rialp, Madrid 2013, p. 70.

[19] Concili Vaticà II, Const.
Sacrosanctum Concilium, 30.

[20] Francesc, *Exhortació apostòlica
Evangelii gaudium*, 143.

[21] Xavier Echevarría, Vivir la Santa
Misa, Rialp, Madrid, pàg. 70; cf.
també p. 25, 106, 186. Cf. Ordenació
general del Missal Romà, 45, 55-56.
Cf. Benet XVI, Exhortació apostòlica
Verbum Domini, 66.

[22] Sant Josepmaria, *Solc*, 857.

.....

pdf | document generat
automàticament des de [https://
dev.opusdei.org/ca-ad/article/un-tendre-
silenci-de-nadal/](https://dev.opusdei.org/ca-ad/article/un-tendre-silenci-de-nadal/) (06/08/2025)